

Tednik

Glasiło Socialistične zveze delovnega ljudstva za Podravje

ŠT. 9

PTUJ, 4. marca 1966

CENA: 0,40 ND, 40 SD

Letnik XIX.

Industrija iz leta v leto na prvem mestu

Po ocenah in podatkih, ki so jih dale gospodarske organizacije občinski skupščini Ptuj o doseženem gospodarskem razvoju v letu 1965, so dosegle te v 1965. letu 59 milijard 480 milijonov dinarjev celotnega dohodka. Industrija ga je ustvarila 51,2 %, trgovina in gostinstvo 26,2 %, kmetijstvo 13,8 %, obrt 5,6 %, gradbeništvo 1,6 %, promet in stanovanjsko-komunalna dejavnost pa po 0,8 %.

Planska predvidevanja so bila presežena za 5,3 %, rezultati predhodnega leta pa z 25 %. Nekoliko nižja je bila zaposlenost v gospodarstvu, kot se je predvidevalo, v negospodarstvu pa je ostala na planirani ravni. Kot povedo razpoložljivi podatki, je narasla stopnja produktivnosti v gospodarstvu za okoli 8 %. Na osebne dohodka so zlasti v II. polletju močno vplivale nove okoliščine gospodarjenja, ker so bile možnosti za njih valorizacija zaradi občutnega povečanja življenjskih stroškov po posameznih gospodarskih organizacijah zelo različne. Realni osebni dohodki so porasli le za 1,5 do 2 % kljub visokemu povprečnemu zvišanju osebnih dohodkov v gospodarstvu za 38,9 %, v negospodarstvu pa za 33,8 %.

Močna investicijska dejavnost v preteklih letih je močno vplivala na finančni uspeh, enako pa tudi spremembe v razmerjih cen in v delitvi družbenega proizvoda. Pogoje gospodarjenja med dejavnostmi znotraj gospodarstva so spremenili ukrepi za uveljavitev gospodarske reforme.

Gradbena proizvodnja je najbolj občutila poostreno omejevanje investicij, enako pa tudi montažno-inštalaterska dejavnost. Fizični obseg gradbenih del je skoraj za 12 % manjši kot v 1964. letu, manjši je tudi finančni učinek. V gradbeni dejavnosti se je najbolj zmanjšalo tudi povprečno število zaposlenih. Kovinsko

Sprejet proračun občine Ormož

Letošnji proračunski dohodki občine Ormož bodo znašali 694.770.000 starih dinarjev

Na zadnji seji Občinske skupščine Ormož so odborniki temeljito in vsestransko obravnavali predlog proračuna občine za 1966. leto. Pri sestavi predloga plana dohodkov občine za letošnje leto je upravni organ, pristojen za proračun, upošteval predvsem gospodarsko zmogljivost prebivalstva v občini. Primerjal je lanskega leta realizirane dohodke z letošnjimi proračunskimi potrebami. Po predvidevanju republike se povečujejo dohodki občin za 5 %, dohodki dotiranih občin pa za 6 %. To pomeni, da nekateri proračuni občin ne bodo razpolagali letos z mnogo večjimi sredstvi od lani, temveč ostanejo dohodki skoraj na isti višini. Občina Ormož je v razvoju in zato spada med dotirane komune v republiki. Z dopolnilnimi sredstvi vred bodo letošnji skupni dohodki občine le za 8,2 % večji od realiziranih dohodkov v letu 1965.

Plan dohodkov po rebalansu proračuna občine je znašal za preteklo leto 650.040.000 starih dinarjev, letošnji dohodki proračuna pa bodo znašali 694.770.000 starih dinarjev. Zaradi velikih poplav, ki so jih povzročile Drava, Pesnica, Sava in nekateri potoki na ormoškem območju, je bil lani izvršen odpis prispevka od osebnega dohodka od kmetijske dejavnosti nekaterim prizadetim kmetovalcem. Zato ni bil v celoti realiziran plan dohodkov proračuna. Izdatki so bili večji od dohodkov za 4.836.000 starih dinarjev.

Največji dohodek letošnjega proračuna občine so prispevki 362.020.000 starih dinarjev. V tem največjo postavko predstavljata prispevek iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja 160 milijonov in prispevek iz osebnega dohodka kmetijske dejavnosti 190 milijonov starih dinarjev. Prvi je bil povečan v povprečju za 18 %, pri slednjem prispevku pa se predvi-

(Nadaljevanje na 2. strani)

uslug in izdelkov in pohititi za sodobnimi zahtevami naročnikov.

Togi predpisi v zvezi z obratnimi sredstvi in pomanjkanje teh sredstev močno vpliva na prepočasno obračanje teh sredstev.

Zaključni računi za 1965. leto bodo dali točnejšo sliko o doseženem lanskoletnem gospodarskem in ostalem razvoju ter o rentabilnosti poslovanja po posameznih organizacijah. Jasnejša bo tudi slika o obsežnosti in pomembnosti delovanja družbenih služb ter problematike investicijske potrošnje.

Spremembe v preteklem letu, ki so imele namen stabilizirati naše gospodarstvo in izboljšati življenjske pogoje vsem delovnim ljudem, so kolektivni gospodarskih organizacij v ptujski občini pravilno razumeli in so se pridružili splošnim prizadevanjem za odkrivanje in odpravljanje pomanjkljivosti, ki ovirajo racionalnejše in sodobnejše po-

Tednik izlaja pod tem imenom od 24. novembra 1961 dalje po sklepu občinskih odborov SZDL Ptuj in Ormož. — Izdaja zavod *Ptujski tednik*. Ptuj. Odgovorni urednik: Anton Bauman. — Uredništvo in uprava: Ptuj. Heroja Lacka 2. — Tel. 156. Štev. tekočega računa: NB 524-3-72. — Tiska tiskarna Mariborskega tiska. Maribor. — Repokopis ne vračamo. — Celoletna naročnina 20 ND, za inozemstvo 40 ND.

slovanje. Z nenehnim proučevanjem svoje organizacije dela in delovnih postopkov, z njihovo izpopolnitvijo ter z zagotovitvijo nadaljnje, pospešene rasti in produktivnosti dela, z vztrajnim premagovanjem objektivnih ovir ter subjektivnih slabosti si gospodarske organizacije skrajšujejo pot k intenzivnemu gospodarjenju tudi ob 42-urnem delavniku.

S tem, da odborniki na zasedanju skupščine 28. februarja 1966 k poročilu sveta za gospodarstvo o lanskem doseženem gospodarskem razvoju v občini niso imeli nikakšne pripombe, temveč so ga soglasno potrdili, lahko razumejo kolektivi, da jim oba zbora izrekata vse priznanje za lanskoletno gospodarjenje in za prizadevanje za uspehi, pa tudi zaupanje, da bodo dosledno izvedli vsa priporočila gospodarskega sveta za gospodarjenje v letošnjem letu.

V. J.

Naš pozdrav ženam

Vsem delovnim ženam

iskreno čestitam ob njihovem prazniku

8. marcu

in jim pošiljamo pristrčne pozdrave. Zelimo jim obilo sreče in osebnega zadovoljstva v družini, na delovnem mestu pa mnogo delovnih uspehov.

Občinski sindikalni svet Ptuj

TE DNI PO SVETU

DRŽAVNI UDAR V GANI

V senci obveščevalnih služb

Novica, da je v četrtek skupina višjih ganskkih častnikov izvedla državni prevrat v času, ko se je predsednik Nkrumah mudil na obisku v Pekingju, je presenetila marsikoga v svetu. Ko to poročamo, se je nova oblast že utrdila, četudi sam predsednik odločno izjavlja, da se bo vrnil v Gano. General Ankrah, vodja nacionalnega osvobodilnega sveta, kot se imenuje vrh novega režima, pa je že sporočil, da bodo predsednika postavili pred sodišče.

Nove oblasti so takoj razpustile vodilno stranko Nkrumahovega gibanja, stranko narodne konvencije, razgnali skupščino in pričeli zapirati vladne in skupščinske funkcije.

Gana doživlja v devetem letu neodvisnosti notranjo krizo. Znano je, da so skušali nasprotniki dosedanje usmeritve predsednika Nkrumaha — popolna neodvisnost, graditev socialistične družbe, politika aktivne miroljubne koeksistence in odločen boj proti vsem oblikam kolonializma in novega kolonializma — že večkrat strmoglaviti predsednika Nkrumaha ali mu vsaj streči po življenju. Avgusta leta 1962 so vrgli na predsednikov avto bombo, pri čemer je izgubilo življenje nekaj ljudi. Septembra 1962 se je zgodil podoben atentat. Osmega januarja l. 1963 je eksplodirala bomba sredi skupine, ki se je zbrala po velikem zborovanju okrog Nkrumaha. Drugega januarja l. 1964 je aten-

tator petkrat ustrelil na predsednika, vendar ga ni zadel.

Resnica je, da je predsednik prepovedal delovanje opozicijskih strank, ker so nastopale proti socialističnemu družbenemu redu in ker jih je podpirala tujina. Nič čudnega ni, če je ta opozicija našla zatočišče v Veliki Britaniji in se tu pripravljala na »svoj« dan. Po oceni zahodnih opazovalcev je imela pri državnem udaru svoje prste vmes tudi britanska obveščevalna služba in ameriška CIA.

Vrsti prevratov na afriški celini se je torej pridružil še najnovejši v Gani. Povsod ima prvo besedo desničarsko nastroje na vojska, katere vrhovi so se po večini šolali na Zahodu. Režimi se sklicujejo na to, da žele odstraniti korupcijo in napake prejšnje oblasti, in obljubljajo, da bodo kmalu prepustili vodstvo »civilnih zadev« strankam oziroma skupščini. Vendar delajo vse to zaradi pomiritve domačega in tujega javnega mnenja.

Udarci so naperjeni proti naprednemu gibanju in njegovim nosilcem. Če torej kdor koli namiguje na to, da se za njimi skrivajo interesi nekdanjih kolonialnih sil, ima zato primerne razloge. Take spremembe v Afriki pa pomenijo korak nazaj, ne glede na to, da tudi napredni režimi niso popolni in da jih je mogoče kritizirati zaradi določenih napak. Na to veliko resnico opozarjajo danes tudi ugledni afriški politiki.

Drugi dogodki

V torek je prispela na površje Venera sovjetska avtomatična vesoljska postaja venera 3. S seboj je prinesla sovjetsko zastavo in grb. Tako se je sovjetskemu grbu, ki ga je ponesla raketa 12. septembra l. 1959 na mesec, pridružil še en, tokrat na mnogo bolj oddaljenem planetu.

VENERA 3 NA VENERO

Izstreljevanje sovjetskih avtomatičnih postaj, ki jih vodijo z Zemlje, sodi med najmlajše sovjetske vesoljske načrte. Uresničevati so jih pričeli 12. februarja l. 1961 z izstrelitvijo venera 1. Z avtomatičnimi postajami naj bi načeli še tiste skrivnosti, ki jih znanost doslej še ni odkrila. To velja tako za »prazen prostor« med planeti kakor tudi za same nove svetove.

Sedaj kroži okrog Zemlje sputnik kozmos 110 z dvema psičkoma. Pričakujejo, da bodo kmalu, verjetno ob peti obletnici prvega vesoljskega poleta Jurija Gagarina ali v počastitev XXIII. kongresa KP ZSSR konec marca, izstrelili vesoljsko ladjo s petali veččlansko posadko. S tem

UDAR V SIRIJI

Udar v Siriji, ki ga v svetu posrečeno imenujejo »obračun manjšine v stranki BAAS z večino«, se približuje »uspešnemu koncu«. Manjšina, ki jo sestavljajo vojaški krogi, je toliko uredila notranje zadeve, da so v sredo že odprli meje.

Značilno je, da se zunanja politika Sirije ne bo spremenila. Kaže, da je dosedanja vlada hotela potisniti vojsko in kasarne z željo, da bi se bolj ukvarjala z obrambo dežele kot s politiko, uporniki pa žele odstraniti »dosedanji diktat« in odstraniti želje »po osebni oblasti«.

NEMIRNA INDONEZIJA

Tudi ozračje v Indoneziji je še vedno napeto. Predsednik Sukarno je reorganiziral vlado in iz nje izključil dosedanjega načelnika generalnega štaba in obrambnega ministra Nasutiona v želji, da bi tako rnil preveč desničarsko in protisocialistično

(Nadaljevanje na 5. strani)

Neme priče nesreče na ovinku Mariborske ceste pred letom dni

V. J.

Viktor Makovec:

Stanovanjska reforma in komunalno gospodarstvo v občini Ptuj

I Občinska skupščina Ptuj je v decembru lanskega leta in v januarju letošnjega leta sprejela vrsto predpisov v zvezi z izvajanjem stanovanjske reforme kakor tudi odlok o prispevku za uporabo mestnega zemljišča v občini Ptuj, ki bi naj pripomogel k boljši komunalni opremljenosti v našem mestu. Ker vlada med občani veliko zanimanje za te predpise in ker je bilo v zadnjem času danih s strani družbeno političnih organizacij več pripomb, da občani, katere ti predpisi živo prizadevajo, niso bili z njimi dovolj seznanjeni, bom skušal v nekaj sestavkih podati bistvo vseh teh predpisov.

Najprej bomo obravnavali nazadnje sprejeti odlok o prispevku za uporabo mestnega zemljišča v občini Ptuj, ki je bil objavljen v Uradnem vestniku občin Ormož Ptuj 31. 1. 1966. To predvsem zaradi tega, ker je bilo o njem najmanj razpravljano in je bil sprejet tako rekoč po hitrem postopku.

Zakaj odlok ni bil predložen v obravnavo zborom volivcev

Zvezna skupščina je že marca lanskega leta sprejela temeljni zakon o prispevku za uporabo mestnega zemljišča, ki pooblašča občinske skupščine, da lahko za uporabo mestnega zemljišča predpišejo prispevek.

Ker je zvezni zakon temeljni zakon, se je predvidevalo, da bo republika izdala republiški zakon o prispevku za uporabo mestnega zemljišča, ki bo podrobneje urejal uveljavitev tega prispevka. Republiški sekretariat za urbanizem SRS je tudi sestavil osnutek takega zakona in ga poslal občinskim skupščinam zaradi pripomb. Vendar pa je ta sekretariat 13. januarja letos sporočil občinskim skupščinam, da republika ne bo izdala tega zakona in da naj občinske skupščine samostojno uvedejo plačevanje tega prispevka.

Če je skupščina občine Ptuj hotela uvesti ta prispevek za letošnje leto, je to morala storiti do 31. januarja 1966, ker so nove prispevke in davke za leto

oziroma delovne organizacije dale nanj utemeljene pripombe. Zato smo lahko prepričani, da bo tudi občinska skupščina Ptuj obravnavala pripombe, ki jih bodo dali zbori volivcev k temu odloku in če bodo te dovolj utemeljene, bo odlok tudi spremenila.

Pri tem ne smemo pozabiti, da se odlok začne uporabljati šele s 1. aprilom 1966.

Utemeljitev uvedbe prispevka

Navedeni odlok predvideva, da se prispevek za uporabo mestnega zemljišča uvede v mestu Ptuj — vključno z Vičavo, Budino, Novim naseljem in Rabeljčjo vasjo — v Kidričevem, v Majšperku in na Hajdini, torej v gradbenih okoljih, ki so po urbanističnem načrtu predvideni za stanovanjsko izgradnjo in katere je treba komunalno opremiti.

Znano je, da je komunalna dejavnost v navedenih gradbenih okoljih izredno slaba. V Ptuj se ni dokončala gradnja vodovoda in kanalizacije, čeprav je občina vložila v te objekte do sedaj že nad 700 milijonov dinarjev. Tudi ceste, javna razsvetljava in parki niso urejeni. Kidričevo nima še povsem urejenih cest, javne razsvetljave in zelenih površin. Majšperk nujno potrebuje vodovod, ki bo

stal nad 100 milijonov din in za katerega bodo načrti spomladi končani. Tudi Hajdina nujno potrebuje vodovod ter se predvideva gradnja le-tega spomladi. Občina iz proračuna ne bo mogla financirati teh komunalnih del, ker je že znano, da bo komaj zmogla financirati zdravstvo, socialno varstvo, šolstvo in državne organe ter proračunske zavode. Veljavni predpisi pa sedaj dajejo možnost, da se uvede prispevek za uporabo mestnega zemljišča in da pomagajo financirati komunalno ureditev neposredni uporabniki teh naprav.

Tak komunalni prispevek pri nas ni nobena novost, saj ga krajevne skupnosti v občini Ptuj uvajajo že nekaj let za ureditev raznih komunalnih objektov na svojem območju — za ureditev cest, pokopališč, kino dvoran itd. Ker tak način uvajanja krajevnega prispevka v navedenih ožjih gradbenih okoljih ne pride v poštev, omogočajo sedaj novi predpisi, da se uvede na tem območju poseben prispevek za uporabo mestnega zemljišča.

Da bi se lahko ugotovilo, v kakšni višini je treba uvesti prispevek za uporabo mestnega zemljišča, je bila izdelana analiza potrebnih vlaganj v komunalne objekte za dobo 7 let, in sicer v naslednjih dveh variantah:

komunalne naprave	Potrebna sredstva za dobo 7 let v tisočih starih din	
	I.	II.
1. za urejanje in modernizacijo cest	200.000	104.000
2. za kanalizacijo	200.000	120.000
3. za javno razsvetlavo	63.500	61.000
4. za vodovod	200.000	174.000
Skupaj	663.500	459.000
Od tega odpade na: 1 leto	94.780	65.570
1 mesec	7.890	5.460

V I. varianti so zajeti stroški najnujnejših komunalnih naprav primarnega in sekundarnega značaja, dočim so v II. varianti zajeti stroški najnujnejših komunalnih naprav samo primarnega značaja.

Ceprav so potrebe po vlaganju v komunalne objekte govorile za I. varianto, je občinska skupščina, upoštevajoč obremenitev stanovalcev že z višjimi stanarini, sprejela II. varianto.

c) Cone Iz istih razlogov kot v prejšnji točki so gradbeni objekti za vsako posamezno kategorijo uporabnikov razdeljeni v tri cone. V prvo cono spadajo zemljišča, ki dajejo uporabnikom glede na lego in prometno povezanost največje ugodnosti, v tretjo cono pa spadajo zemljišča, ki dajejo najmanjše ugodnosti.

č) Komunalna opremljenost Vsak posamezni uporabnik mestnega zemljišča se obremeni še z dejansko opremljenostjo tega zemljišča:

- s prometnimi napravami,
- s kanalizacijskim omrežjem,
- z javnimi zelenicami ali zelenimi pasovi ob cestah,
- z javno razsvetlavo.

d) Racionalnejše izkoriščanje zemljišča

Racionalnost izkoriščanja mestnega zemljišča se ugotavlja s številom stanovanj oziroma z velikostjo poslovnih prostorov v eni zgradbi. Odbitne točke znašajo od 5% za 2 stanovanji do 25% za 32 ali več stanovanj v eni zgradbi. Poslovni prostori v skupni površini 80 m² štejejo za eno stanovanje.

e) Starost zgradb Uporabniki prostorov v starejših zgradbah nimajo enakih možnosti za izkoriščanje komunalnih naprav kot v novih zgradbah. Zato se število točk zmanjša od 40% za zgradbe, zgrajene pred letom 1860, do 5% za zgradbe, zgrajene med 1920. in 1930. letom.

Določitev višine prispevka

Ugodnosti, ki jih imajo uporabniki mestnega zemljišča glede na lego, prometno povezanost in komunalno opremljenost, ni mogoče finančno izraziti. Zato je odlok šel na točkovanje zemljišč glede na lego in komunalno opremljenost in določil naslednje število točk za 1 m² mestnega zemljišča:

a) za lego zemljišča v gradbenem okolju:	
za I. cono	100 točk
za II. cono	80 točk
za III. cono	50 točk
b) za komunalno opremljenost:	
— za sodobno utrjene prometne površine	50 točk
— za makadamsko cestišče	25 točk
— za javno razsvetlavo	15 točk
— za zelene pasove ob cestah	10 točk
— za javno kanalizacijo	25 točk
Po zbranih podatkih znaša skupna površina zgrajenega ko-	

Jasne dolžnosti in pravice dimnikarjev in uporabnikov njihovih uslug

Dimnikarska služba je v ptujski občini skladno z zakonom o dimnikarski službi tako urejena, da je dolžna zagotoviti skupnosti kot celoti, gospodarskim organizacijam in družinam požarno varnost, ne daje pa Dimnikarskemu podjetju Ptuj možnosti za pridobivanje sredstev drugače kot po opravljenih dimnikarskih in preglednih delih. Tega podjetje sicer ni želelo, prihajalo pa je kljub temu v zvezi z izstavljenimi računi do nejasnosti, ki jih je sedaj občinska skupščina Ptuj odpravila s posebnim odlokom o dimnikarski službi na svojem območju.

Podjetja in družine imajo na izbiri za opravljanje dimnikarskih uslug Dimnikarsko podjetje Ptuj ali delavnico samostojnega dimnikarskega obrtnika, ki ima svoj sedež v ptujski občini. Gospodarske organizacije ali druge delovne organizacije imajo celo možnost, da v sporazumu s svetom občinske skupščine same organizirajo čiščenje kurilnih naprav in dimnih vodov v objektih, ki služijo njeni osnovni dejavnosti, če imajo strokovno usposobljenega dimnikarja.

Kurilne naprave na trda in tekoča goriva ter dimni vodi teh naprav v zasebnih gospodinjstvih morajo biti najmanj enkrat na mesec očiščeni, enako pa tudi kurilne naprave in dimni vodi, kjer se uporablja kot gorivo zemeljski plin. V gostinskih obratih, menzah, pekarnah, slaščičarnah ter v podjetjih in zavodih, kakor tudi centralne peči pri zasebnikih, kjer se stalno kuri, morajo

biti očiščene kurilne naprave in dimni vodi vsakih 14 dni, po potrebi pa celo vsakih 8 dni. Industrijski parni kotli in njihovi dimni vodi ter tovarniški dimniki morajo biti očiščeni v rokih, ki jih določita sporazumno dimnikar in uporabnik teh naprav po navodilih inšpekcije parnih kotlov. V lesni industriji morajo biti kurilne naprave in dimni vodi očiščeni vsaj enkrat mesečno. Možno je tudi pogostejše čiščenje, vendar le po sporazumu med dimnikarjem in uporabnikom. Vsa ta dela mora opraviti dimnikar, torej za to stroko in odgovornost usposobljena oseba, ki mora tudi jamčiti, da je odstranjena nevarnost požara in zastrupitve s plinom. Le dimnikar lahko opravi izžiganje dimnikov.

Zaradi odstranitve vseh nejasnosti v zvezi z dolžnostmi uporabnika kurilnih naprav in dimnih vodov, ki so občasno v upo-

rabi, velja tudi določilo, da če dimnikar te kurilne naprave in dimne vode po potrebi, pregleda pa jih v rokih, ki so določeni v njihovo čiščenje.

Za zasebna gospodinjstva, ne uporabljajo med 1. junijem 30. septembrom kurilnih naprav in dimnih vodov, pač pa preko električni tok ali plin, je dolžna dati v tem času čistilno in rilih naprav in dimnih vodov temveč omogočiti le enkrat kontrolni pregled. Dimnikarske organizacije je dolžna ugotoviti pred nastopom zimske dobe, če so kurilne naprave in dimni vodovi uporabni.

V zvezi z dohodki dimnikarskega podjetja ali organizacije pa je jasno povedano, da plačnik stranke samo za opravljeno delo. Kjer stranke dimnikarju ne dovolijo opraviti dela ali pregleda, pripada podjetju le 50% od cene za določeno delo po tarifi. Tudi za kontrolne preglede pripada podjetju le 50% od tarife za čiščenje kurilnih naprav in dimnih vodov. Cene za dimnikarske storitve določa dimnikarska organizacija v soglasju s pristojnim občinskim organom za kontrolo cen.

Največ nejasnosti je bilo vedno v zvezi z vprašanjem, če je dimnikarsko podjetje ali organizacija upravičena zaračunati strankam 50% po tarifi, ko pa nje zaposleni na dan, ki ga je podjetje določilo za delo po sameznih terenih, ulicah, vaseh in naseljih, pri strankah ni moglo opraviti dela, ker jih ni bilo doma ali pa je prišel v času, ko čiščenje ni bilo mogoče. Ta nejasnost je sedaj odpravljena z obveznostjo dimnikarskega podjetja, da mora uporabnik kurilnih naprav oziroma dimnega voda pravčasno sporočiti dan in ur čiščenja oziroma pregleda, da ostane tisti čas kdo doma ali pa da si vse prilagodi času prihoda dimnikarja. V primerih, ko podjetje tega ne bo moglo dokazati, tudi ne bo moglo smatrati, da je dimnikar poskušal opraviti svoje delo, pa ga po krivdi stranke ni mogel, in v tem primeru tudi odpade pravica do zaračunavanja 50% po tarifi.

PRIPRAVE NA 8. MAREC

Vsako leto žene na ormoškem območju praznujejo dan žena — 8. marec. Ob tej priložnosti pripravijo krajevne organizacije SZDL in delovne organizacije sprejem za zaposlene žene. Najprej je navadno kulturni program, konča pa se s skromno zakusko.

Tudi letos bodo delovne organizacije pripravile sprejem za zaposlene žene in jih bodo pogostile. Krajevne organizacije SZDL pa bodo pripravile pestre kulturne programe za dan žena že v nedeljo, 6. marca, nekatere izmed njih pa tudi pozneje.

PAVŠALNA LETNA OSNOVA IN PAVŠALNI ZNESEK OD OBRTI TER PRISPEVEK OD DEJANSKEGA OSEBNEGA DOHODKA

Prispevek iz osebnega dohodka od obrtnih dejavnosti v ptujski občini bo za 1966 odmerjen od pavšalne letne osnove v pavšalnem letnem znesku in od dejanskega osebnega dohodka po preteku leta. Za ugotavljanje letnih kosmatih osebnih dohodkov delavcev, zaposlenih v delovnih organizacijah in pri drugih organizacijah v občini Ptuj za leto 1966, je sprejela občinska skupščina 28. februarja 1966 sklep o znesku letnega kosmatnega osebnega dohodka ustreznega delavca po gospodarskih dejavnostih.

Pri določanju pavšalnih in dejanskih osnov za odmero prispevka od obrtnih dejavnosti in intelektualnih storitev za 1966. leto bo upoštevana za gostilne kot pavšalna letna osnova 26.000 novih dinarjev; za odvetnike in čevljarje nad 19.000; za slaščičarje 18.000; za kotlarje in elektroinstalaterje 17.000; za kovinostrojare, avtokleparje, mlinarstvo in tovorno avtoprevoznitvo nad 16.000; za strojno ključavničarstvo, avtomehaničarstvo, avtokleparstvo, mizarstvo, izdelovanje suhe robe, urarstvo, izdelovanje kravet, mesarstvo, knjigoveznitvo, medicinarstvo in svecarstvo, vrtnarstvo in cvetličarstvo, instalaterstvo za vodovod,

teracerstvo, parketarstvo, pečarstvo in fotografsko obrt nad 15.000; za livarstvo, elektromehaničarstvo, lesno strugarstvo, plinarstvo, papirno galanterijo, vulkanizerstvo, pekarstvo, avtoprevoznitvo, pekarstvo, žensko frizerstvo in osebno avtoprevoznitvo nad 14.000; za steklarstvo, galvanizerstvo, kleparstvo, mehnikarstvo, precizno mehaniko, urarstvo, radiomehaniko, kolarstvo, klobučarstvo, tapetništvo, delnikarstvo, zlatarstvo, za zidarje, tesarje ter soboslikarje in pisarje nad 13.000; za kovače, sedlarje in krojače nad 12.000; za pletilstvo in čevljarstvo nad 11.000; za moške frizerje 10.000 in za žaganje drv ter za šivilje nad 9.000 novih dinarjev.

Osnova za prispevek od obrtnih dejavnosti je izravnavna enoletnim povprečnim osebnim dohodkom delavca ustreznega izbrazbe iste dejavnosti v gospodarski organizaciji. Osnova za odmero prispevka od intelektualnih storitev pa je izravnavna enoletnim povprečnim kosmatim osebnim dohodkom delavca ustreznega strokovne izobrazbe pri državnem organu, oziroma pri delovni organizaciji, kar ugotovi občinska skupščina za vsako leto posebej.

Sprejet proračun občine Ormož

(Nadaljevanje z 2. strani)

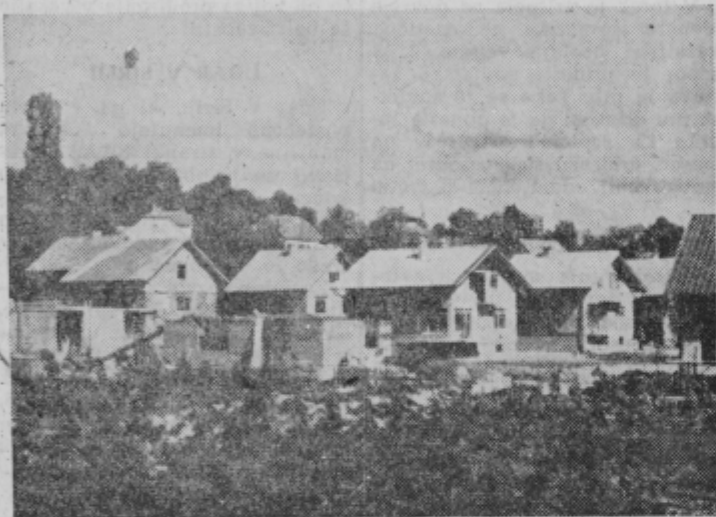
jev pa predstavljajo tekočo proračunsko rezervno za nepredvidene ali premalo predvidene izdatke. Ta znesek predstavlja le 1,4% vseh dohodkov občine.

Največji izdatki proračuna gredo za potrebe šolstva. Za dejavnost šol je namenjeno letos 295.157.000 starih dinarjev. Na drugo mesto izdatkov v proračunu spada delo državnih organov: 176.430.000 starih dinarjev, na tretje mesto s 54.415.000 predstavljajo gospodarske investicije, na četrtem mestu 34.100.000 so gospodarski posegi, socialno skrbstvo z izdatki 24.165.000 je na petem mestu, šesto zavzema kulturno prosvetna zadnja mesto v izdatkih pa postavka 1.600.000 starih di-

narjev, ki je namenjena za dejavnost krajevnih skupnosti.

Po temeljiti in vsestranski razpravi o predlogu družbenega plana je bil proračun občine Ormož ločenih sejah sprejet s pripetimi ročilom, da se zadolži svet občine v finančne, da se izboljša in realno preuči obsej potreb po kadrih v državni upravi. Na seji skupščine je sekretar občinskega konvoja ZK DRAGO PINTAR, med ostalim zavzel za stalno skrb za zmanjšanje zaposlenosti v državni upravi. Kritično ocenil precejšnje izdatke proračuna za potrebe državne uprave in poudaril, da je treba te stroške zmanjšati.

D. R.

Krambergerjevo naselje se vedno bolj širi

1966 občinske skupščine po zveznem zakonu o določanju višine prispevkov in davkov za leto 1966 lahko uvajale samo do 31. januarja 1966. Tako je bila občinska skupščina postavljena pred dilemo, ali uvede ta prispevek hitro, brez predhodne obravnave na zborih volivcev, ali pa ga za leto 1966 ne uvede. Odločila se je za prvo. Pri tem je bilo predvsem odločilno dejstvo, da so na eni strani potrebe po komunalni ureditvi mestnega zemljišča velike, na drugi strani pa bodo proračunska sredstva v letošnjem letu za okrog 200 milijonov starih dinarjev manjša kakor v lanskem letu in tako ne bo dovolj finančnih sredstev za gradnjo komunalnih objektov.

Da pa občani ne bi bili v svojih pravicah prikrajšani, bo občinska skupščina predložila odlok zborom volivcev v Ptuj, Kidričevem, Majšperku in na Hajdini v obravnavo v tem mesecu. Séveda bo marsikdo pripomnil, kakšen pomen ima razpravljanje o odloku, ki je že sprejet. Vendar takšno obravnavanje le ni brez pomena. Večkrat smo bili že priče, da je bil neki predpis spremenjen, ker so občani

Osnova za obremenitev

Kot osnova za odmero prispevka so po odloku vzete v poštev:

a) Površinske enote Kot površinska enota, od katere se obračunava prispevek, pride v poštev le površina zgrajenega koristnega stanovanjskega ali poslovnega prostora oziroma površina zemljišča, ki se uporablja za poslovne namene. Zaradi racionalnejšega izkoriščanja zemljišča (npr. blokova gradnja) so povsod tam, kjer se prispevek obračunava po m² koristne površine oziroma po stanovanjski enoti, uveden obitki, kakor to določa 11. člen odloka.

b) Kategorije uporabnikov Zaradi različnih ugodnosti, ki jih imajo posamezni uporabniki glede na lego in prometno povezanost zemljišča, so uporabniki razvrščeni v tri kategorije, in sicer:

- uporabniki stanovanjskih prostorov,
- uporabniki zemljišč za industrijske namene in
- uporabniki ostalih poslovnih prostorov ali zemljišč.

ORMOŽ

Sodišče ima vedno dovolj dela

Naloge, ki jih družba nalaga pravosodju, so iz dneva v dan pomembnejše, kar se odraža tudi v ustaljenih določilih sodišč. Naloga sodišča je, da pri svojem delu spremlja in preučuje družbene pojave in odnose in daje predloge za preprečevanje družbeno nevarnih in škodljivih pojavov. Sodišče lahko vse naloge uspešneje izpolnjuje s tesnim sodelovanjem ne le s pravosodnimi organi, temveč tudi če so usklajeni naporji vseh družbeno-političnih činiteljev, občinske skupščine in drugih. Tako je moč doseči večjo maksimalno učinkovitost ukrepov na omejevanje kriminalitete, kakor tudi za hitrejšo utrjevanje socialističnih družbenih odnosov, socialistične morale in državljanske discipline. Sodišče skrbi za uveljavljanje pravic samoupraviteljev in občanov.

Občinsko sodišče je postalo osnovni organ našega pravosodnega sistema, ki se prav tako kot vsi drugi organi približuje občanom, delovnim in družbenim organizacijam. Sodišče predstavlja pravno zaščito, ki je vsakomur po potrebi na razpolago. Občinska sodišča rešujejo 90% vseh zadev, ki jih obdelujejo pravosodni organi. To zgovorno potrjuje, da se tudi sodišča približujejo občanom, katerim so tudi namenjena.

Pri Občinskem sodišču v Ormožu je sistemiziranih 14 delovnih mest: trije sodniki, en sodnik pripravnik in 10 delovnih mest administrativnih in tehničnih delavcev. Sodišče letno obravnava 3800 zadev. Lani je sodišče uspešno reševalo naloge in je predvidno obseg dela znatno preseglo. Delovna skupnost sodišča je večkrat razpravljala o vseh važnejših vprašanjih. Svet delovne skupnosti je ukrepal glede izboljšanja kakovosti in organizacije dela, zlasti pa je bila poostrena disciplina na delovnem mestu. Permanentno strokovno izobraževanje je poglavitna naloga kolektiva. Disciplinarni sodnikov in delavcev sodišča se je znatno izboljšala v preteklem letu. Povečali so produktivnost dela.

V občini Ormož ni odvetnika, služba pravne pomoči pri občinski skupščini pa je zamrla. Sodišče v Ormožu ima uradni dan vsak petek in sredo od 15. do 17. ure na sedežu sodišča za dajanje pravne pomoči. Opaziti je, da se poslužujejo občani premalo pravne pomoči. Lani je iskalo pravno pomoč 1383 ljudi. Uradni dan ima en sodnik, ki sprejme povprečno dnevno po 27 strank.

Na območju občine je osem poravnalnih svetov. Njihovo delo je zelo pozitivno, saj brez pravde poravnajo približno 80% sprih strank. Delo članov poravnalnih svetov je častno in brezplačno. Sodišče ima tesne stike s poravnalnimi sveti. V kazenskih zadevah sodišče celo zahteva od tožilca, da predloži potrdilo poravnalnega sveta, da je poskušal zadevo urediti. Iz prakse je bilo opaziti, da nekateri poravnalni sveti rešujejo zadeve, ki ne sodijo v njihovo pristojnost.

Vloga sodnikov porotnikov je v našem sodstvu važna in je dosegla pomembne uspehe. To, da se pritegne širše množice občanov k opravljanju sodne funkcije, povsem ustreza demokraciji. Omogočeno je, da delovno ljudstvo po porotnikih samo izvršuje oblast. S svojimi življenjskimi izkušnjami in razgledanostjo vnašajo sodniki porotniki v sojenje elastičnejše gledanje kot poklicni sodniki.

Porotniška služba še vedno ni postavljena na ustrezno družbeno višino. V naši družbi se še vedno na funkcijo porotnikov ne gleda kot na važno in pomembno nalogo, temveč se ocenjuje pomen porotniške funkcije predvsem s stališča, kdo ima veselje in čas, da se udeležuje sodnih razprav. To je povsem zgrešeno. Praksa kaže, da porotniki na sodišču niso in ne smejo biti samo nemi opazovalci, temveč morajo aktivno sodelovati pri obravnavanju zadev, kar predvsem velja v kazenskem sodstvu. Sodelovanje porotnikov predstavlja na sodišču dragocen element demokracije.

Ptjuju je nujno potreben večji parkirni prostor

Na območju ormoškega sodišča ni opaziti bistvenih strukturnih sprememb pri kazenskih zadevah. Število obtožb je nekoliko naraslo zaradi kaznivih dejanj zoper čast in dobro ime. Manj je kaznivih dejanj zoper življenje in telo, kar predstavlja kazenska dejanja lahkih telesnih poškodb, 44 obtožb pa je bilo lani zaradi kaznivih dejanj zoper družbeno in zasebno premoženje. Pri mlajših prestopnikih gre v glavnem za kazniva dejanja zoper družbeno in zasebno premoženje, kar znaša skoraj 53% vseh zadev mladoletnih delikventov.

Opazna se precejšen porast kaznivih dejanj zoper čast in dobro ime, zoper splošno varnost ljudi in premoženja. Kriminaliteta je torej v občini znatno porasla in jo bo treba energično zatirati. Samo s prevzgojnimi ukrepi bomo dosegli zaželen cilj. Pri mlajših storilcih je kriminaliteta lani

napram letu 1964 nekoliko stagnirala. Nezaposlenost in pomanjkanje sta večkrat poglavitna vzroka za kriminal. Skoraj edina želja vsakega mladoletnika je, da bi se zaposlil in s delom pridobil vsaj osnovna sredstva za preživljanje.

Poseben problem pa v občini predstavlja alkoholizem. Sodišče v Ormožu ugotavlja, da je bilo lani izvršenih precej kaznivih dejanj v vinjenosti. Zlasti to velja za kazniva dejanja zoper življenje in telo in zoper čast in dobro ime. Nekateri storilci se napijejo z namenom, da bi v takem stanju laže izvršili kaznivo dejanje. Tak samovoljni so takrat bolj bojevit in »hrabri«. Problem vinjenih storilcev kaznivih dejanj ni moč rešiti s kaznovanjem, pač pa z globoko prosvetlilensko akcijo družbenih činiteljev zlasti SZDL, šol, delavske univerze, kulturno-prosvetnih društev, sindikatov in drugih.

TOKRAT MANJ TOČK DNEVNEGA REDA IN VEČ ČASA ZA DISKUSIJO

Občinski zbor in zbor delovnih skupnosti skupščine občine Ptuj sta na seji 28. februarja 1966 odobrila analizo doseženega razvoja v občini Ptuj v 1965. letu ter letno poročilo Službe družbenega knjigovodstva — podružnice Ptuj za leto 1965. Dala sta tudi priporočilo delovnim organizacijam o začasnem financiranju strokovnega šolstva v občini Ptuj ter potrdila gospodarske načrte 15 lovskih društev in ptujski občini.

Med predlogi odločkov, ki so bili pripravljeni za to sejo, pa sta po razpravah sprejela odlok o izločitvi dela sredstev ukinjenega družbenega investicijskega sklada občine Ptuj iz kreditnega sklada kreditne (komunalne) banke Ptuj, dopolnjen odlok o upravnih in sodnih taksah, od-

lok o dimnikarski službi ter o čiščenju in pregledovanju kurilnih naprav in dimnih vodov v občini Ptuj in odlok o prepovedi reje domačih živali v mestu Ptuj in v naselju Kidričevu.

V ostalem pa sta izglasovala tudi sklep o ugotovitvi letnih kosmatih osebnih dohodkov delavcev, zaposlenih v delovnih organizacijah in pri državnih organih v občini Ptuj za 1966. leto, ter sklep o dodelitvi zemljišč Kmetijskemu kombinatu Ptuj.

Med kadrovskimi odločitvami sta izvolila zbora štiri člane v skupščino komunalne skupnosti za zaposlovanje delavcev Maribor in imenovala tri člane v ustanovljeno komisijo za pregled zaključnega računa prispevkov in davkov za 1965. leto.

S prihrankom časa za predloge in vprašanja odbornikov je bil namen prediskutirati z odborniki o vseh vprašanjih, za katera bi morala skupščina vedeti mnenje občanov in odbornikov.

Ta diskusija je potem pokazala, da še za oddaljene kraje v občini pošteno poslovanje ni tako urejeno, da bi bilo pošiljanje sejnega materiala 6 dni pred sejo pravočasno za študij tega materiala in za razgovor z občani ali vsaj z odbori SZDL in drugimi političnimi organizacijami. Večkrat je material preobširen, da bi lahko dobil vsak odbornik pregled čez njega ali pa da bi si odbral iz njega vsaj vprašanja, ki se nanašajo na njegovo ozlje in širše območje. Večkrat manjka materialu tolmačenje, kakšne koristi bo imela skupnost kot celota oziroma nekatera področja od izvajanja predlaganih odločkov in kakšno obremenitev bo to pomenilo za občane glede na vse ostale, že obstoječe obremenitve. Vsebine raznih predlogov odborniki ne morejo enako razumeti kot sveti in uprava skupščine, ki dobivajo navodila iz sekretariata republiške skupščine in ki so mu znana določila zakonov in raznih predpisov. Događa se zato, da v občinski skupščini ni diskusije, ko gre celo za milijarde, pač pa je vedno diskusija o manjših vprašanjih, ki zadenejo več ali manj samega odbornika, ne pa vedno njegovo volilno območje.

Tudi tokrat sta slišala zbora nekaj pripomb odbornikov s podeželja, ki večkrat težko odgovarjajo kmetovalcem na razna vprašanja, zlasti sedaj, ko smatrajo, da padajo nanje vedno nova bremena, ne da bi jih kdo prej vprašal, ali si želijo sami

(Nadaljevanje na 5. strani)

VSA REJA MALIH ŽIVALI NE OGROŽA

Za Ptuj in Kidričevu je zopet aktualno vprašanje izboljšanja higienskih in sanitarnih razmer na javnih krajih, trgih in ulicah, zlasti pa pri stanovanjskih hišah, obenem pa vprašanje omejitve ali odprave reje domačih živali v teh predelih, kjer se prebivalci pritožujejo na njega.

Občinska skupščina Ptuj se je odločila na predlog sveta za zdravstvo to vprašanje rešiti z odlokom ob upoštevanju pripomb odbornikov na seji 28. februarja 1966, ki smatrajo, da mora sanitarna inspekcija upoštevati razliko med predeli Ptuj in Kidričeva, kjer je ravno glede na higienske in sanitarne razmere potrebno rejo malih živali popolnoma odpraviti in kjer je to mo-

M. F.

Dr. Marti Geč-Stabucevi v slovo

»Bila si kristal in jeklo obenem...« je zajokal poslovilni govornik nad gomilo dr. Marte Geč-Stabuceve, ko jo je gorišniška zemlja sprejela vase in tako dopolnila vso tragiko njenega prežgodaj usahlega mladega življenja.

Kako nedoumljivo strašna je bila vest, da je po desetih dneh nadčloveškega smrtnega boja, ki ga je bila ob neustrašni pomoči pogumnih svojih in hčerkinih reševalcev iz objemov mrtne kalne Drave in zdravnikov ter vsega medicinskega in strežnega osebja poškodbenega in transfuzijskega oddelka mariborske bolnišnice ter mariborskih in goriških krvočevalcev, iz ledeno neumljivega obzora smrti, morala kloniti surovemu zakonu narave. Njenim domačim je bila ves čas v veliko moralno oporo gorišniška zdravnica dr. Justina Kvasova. Za stalno zvezo med njenim domom in bolnišnico je blagohotno poskrbela postaja LM iz Cankarjeve ulice v Mariboru. Vsem poznanim pa tudi nepoznanim nesebičnim reševalcem — junakom te desetdnevne bitke velja posebna zahvala, saj so naredili in dali od sebe vse, kar so mogli in znali!

Prejšnji terek sta zaplapolajla hiše žalosti in osnovne šole v Gorišnici, kjer je Martin oče Ivan Geč učitelj, žalni zastavi. Gorišnica se je zavila v molk, saj jo je vse tako dobro poznalo in rado imelo. Njena zadnja dneva v rojstni hiši sta postala dneva solz in vzdihov ne samo preostalih domačih, temveč vseh prijateljev in znancev, ki so se prišli pokloniti njenemu spominu.

Kaj je čutila Gorišnica do Marte in tudi do hčerke Dominike ter moža Mirka in najožjih sorodnikov, ko jo je spremljala na nepovratni poti, bi lahko povedala samo ona množica, ko je morala nerazumljivo le sprejeti za resnico.

Njen humani lik je ob slovesu od domače hiše in ob odprtem grobu opisalo in se od nje poslovilo več govornikov. Trije pevski zbori so ji zapeli v slovo.

Ko se klanjamo tvoji prežgodaj zlomljeni življenjski sili, se ti Gorišničani poslednjič zahvaljujejo za vso tisto veliko neizpovedano in nepoplačano ljubezen, s katero si odšla v širni svet tudi zato, da si ponesla vanj ponos in upornost, smeh in solze, ljubezen in radost, prešerni vrisk in otožno pesem svojih in naših gorišniških poljan. —čd.

Pisma uredništva

Pustovanje v Kidričevem

V soboto, 19. februarja t. l., smo imeli v restavraciji v Kidričevem pustno prireditev! Splošnemu valjalu sem se odzval v maski, na kar sem se precej časa pripravljaj.

Maskiral sem se v Pavliho ter ob pol osmih vstopil v dvorano. Pri vratih sta me ustavili osebje ter zahtevali, da plačam 2 ND vstopnine, čeprav v Kidričevem niti nikjer v okolici ne zahtevajo od maskiranih gostov, da bi kupili vstopnice. Nasprotno, povsod so bili veseli mask ter jim omogočili vstop brez vstopnine. Sicer pa je to »spresenitilo« vse, ki so ta večer prišli v maskah v restavracijo. Vendar se je zgodilo ta večer še kaj drugega, kar me je še bolj »spresenitilo«.

Kot Pavliha sem pripravil obširen humoristični program, da bi z njim zabaval s pomočjo zvočnika množico v dvorani. Izvod gradiva sem izročil napovedovalcu Vladu Sercu, ki je priznal, da sem pripravil izbran humor ter mi je celo čestital. Toda enemu izmed organizatorjev ni bilo po volji, da bi zabaval goste. Izključil je ozvočnovalno napravo, Vlado Serc pa mi je »dopovedal«, da se program mask začne šele ob pol dvanajstih. Tako so organizatorji preprečili, da bi s svojim programom v odmorih zabaval njihove goste. Ob polnoči zaradi velikega številca mask na odru namreč ni bilo mogoče več brati teksta.

Tudi način ocenjevanja mask na tej prireditvi zasluži svojo oceno. Organizatorji so dali v prodajo žetone posameznih mask in zgodilo se je, da so posamezniki kupili tudi po 5000 din žetonov posamezne maske, ker so hoteli na vsak način zagotoviti prvo nagrado za kakšnega svojega prijatelja. Tako so razmetavali denar v korist prireditelja, ki se ni potrudil, da bi sestavil komisijo, ki bi po določenih kriterijih ocenila maske. Tako pa so prepuščili ocenjevanje občinstvu, ki pa je ocenjevalo tako, kakor sem zgoraj opisal. Takšno ocenjevanje je seveda daleč od objektivnosti. Nagrade za maske so bile slabe in je prireditelj gotovo več dobil za žetone, kakor je razdelil za nagrade.

Prednjo kritiko sem napisal z namenom, da se takšne nepravilnosti ne bi več dogajale. Prirediteljem v Kidričevem je lahko za zgled ptujska prireditev, ne zaradi nagrade, ki so mi jo dodelili v Ptuj za mojo masko, ki je bila ista kot v Kidričevem, temveč zaradi boljše organizacije in objektivnosti.

Stefan Moge, Kidričevu

KULTURA PA TAKA!

Čeprav sem le redkokdaj gost v gostilni na Turnišču, me dogodek z dne 24. feb. t. l. spodbuja, da opišem, kar sem doživel.

Tega dne je bilo v lokalni malo gostov. Kljub temu pa sem od tistih le nekaj gostov v kratkem času slišal takšne besede, da me je zgrozilo: torej takšni so rezultati prizadevanj kulturno-prosvetnih delavcev, ki se borijo, da bi bil človek človeku tovariš. Vsekakor si bom premislil v bodoče stopiti še v ta lokal. Prizadevanj gostov tokrat ne bom imenoval z njihovimi imeni, priporočal pa bi jim, da nekaj svoje žeje pogostijo z vodo, mogoče potem ne bo prišlo do takšnega obnašanja in govorjenja. — C. C., Ptuj

PROSTORA DOVOLJ, OTROK PA PREMALO V ORMOŠKEM VRTCU

Otroški orteč v Ormožu se je pred kratkim preselil v nove, adaptirane in ograjene prostore, ki nudijo otrokom večjo varnost. Sredstva za nakup in adaptacijo zgradbe je dala Občinska skupščina Ormož. Kapaciteta orteča je 60 otrok. Sedanja zasedba je samo 18 otrok in štiri zaposlene osebe.

Uresničena je dolgoletna želja staršev po razširitvi prostora orteča. Doslej je bil orteč le parterna ustanova. Starši se zavedajo, da mora biti

Tri občinske organizacije združene v eno

ZVEZA ORGANIZACIJ ZB, ZROP IN ZVVI MORA SKRBETI ZA PRENAŠANJE TRADICIJ NA MLAJŠE GENERACIJE. DOSEDANJE DELO VSEH TREH POLITIČNIH ORGANIZACIJ JE BILLO PLODNO. ALI SO UPRAVIČENCE GOVORICE, DA SO ČLANI ZB TUDI TAKI, KI NISO SODELOVALI ALI POMAGALI NOB? O TEM BI MORALA DATI ODGOVOR POSEBNA KOMISIJA, KI BO PREREŠETALA ČLANSTVO. VEČ ODGOVOROV PRI ODLOČANJU O ENOJNI IN DVOJNI DELOVNI DOBI.

V soboto, 26. februarja, je bila v Ormožu občinska letna konferenca združenih organizacij ZB, ZROP in ZVVI. Konferenca so se udeležili poleg 77 delegatov tudi STANE BIZJAK, sekretar republiškega združenja ZB SRS, MILENKO ZAGOREC, predstavnik vojnega odseka Maribor, sekretar občinskega komiteja ZK DRAGO PINTARIČ, predsednik občinskega odbora SZDL VLADO OZBOLT ter drugi.

Navzoči so uvodoma z enominutnim molkom počastili premrle člane ZB v preteklem letu. Nato so predsedniki, blagajniki in predstavniki nadzornih odborov poročali o delu političnih organizacij. Predsednik občinskega odbora ZB MARTIN TOPLAK je prečital skrbno pripravljeno poročilo o organizacijskih vprašanjih, o material-

ljenjski standard invalidov. Ortopedski dodatek v občini pomeni 20 upravičencev. Poudaril je, da je preveč komplicirano odločanje o klimatskem zdravilju invalidov in da ga je potrebno poenostaviti. Govoril je tudi o zdravstvenem varstvu, o rehabilitaciji, rekreaciji in razvedrilu invalidov.

Na konferenci združenih organizacij je razpravljalo 8 diskutantov.

VLADO OZBOLT je govoril o pomenu in važnosti združenja občinskih odborov ZB, ZROP in ZVVI. Poudaril je, da je vsaka organizacija dolžna prenašati tradicije NOB na mlajše generacije. Bolj pogosto se je treba spomniti tistih hrabrih mož in žena, ki so žrtvovali svoja življenja za svobodo, in tistih zavrednih Slovencev, ki so podlegli v taboriščih ali zaporih. Prena-

druženih odnosov in le bežno govori o narodnih herojih Vinu Megli in Jožetu Kerenčiču. Sklenjeno je bilo ponovno zbrati gradivo iz NOB in ga v kroniki napisati v realni in razumljivi obliki.

Konferenca je obsodila nekatere šovinistične tendence posameznikov. Glede priznavanja enojne in dvojne delovne dobe članom ZB so povedali nekateri diskutanti, da je treba temu vprašanju posvetiti še večjo skrb.

Glede na pripombe, da so v ZB tudi taki člani, ki niso sodelovali ali podpirali NOB, so bili navzoči mnenja, da bi na to vprašanje morala odgovoriti posebna komisija, ki bo prereševala upravičenost slehernega člana.

Z združitvijo občinskih odborov ZB, ZROP in ZVVI v eno družbeno politično organizacijo, so dobile krajevne organizacije večje pristojnosti. Na konferenci so izvolili v odbor združenih organizacij 21 članov in tričlanski nadzorni odbor. V občinski odbor so bili izvoljeni: Branko Dogša, Martin Toplak, Boris Polak, Jože Nardin, Zalika Hedžet, Stanko Ivanjšič, Vinko Bekša, Franc Zgonec, Jože Korpar, Edvard Pajek, Ivan Vorsič, Franjo Lovrenčič, Ivan Hren, Boris Vrbanič, Ignac Oman, Slavko Kacičnik, Franc Sumak, Ana Kosi, Jože Sok, Ciril Kerenčič in Peter Megli. V nadzorni odbor pa so bili izvoljeni Milan Sonaja, Martin Puklavec in Matko Loric.

Za prizadevno in uspešno delo je občinski odbor ZROP Ormož odlikoval štiri člane. Z medaljo za vojne zasluge so bili na konferenci odlikovani Ivan Vorsič, Franjo Lovrenčič, Franc Kosi in Ignac Oman.

— ORMOŽ —

Enodnevni seminar za mladinske aktiviste

V nedeljo, 27. februarja t. l., je bil v Ormožu seminar za mladinske aktiviste, ki so se ga udeležili predsedniki, sekretarji in blagajniki mladinskih aktivov z območja občine.

Namen seminarja je bil seznaniti mladince z vlogo in nalogo mladinskih organizacij. Seminar je trajal 5 ur in na njem so se navzoči seznanili z družbeno-političnim življenjem mladine v občini, z vlogo in nalogami mladinskih organizacij in z blagajniškim poslovanjem.

Predavatelji so predelali izbrano snov, nato pa je bil razgovor o problemih in težavah v aktivih. Največ razprave je bilo okrog pomanjkanja prostorov za potrebe mladine in o pomanjkanju finančnih sredstev. Mladinci so iznašli probleme, jih analizirali in za nekatere izmed njih so nakazali rešitve. Težave glede prostorov bodo rešili tako, da bodo uporabljali vsaki mladinski aktiv v krajevnih centrih iste prostore kot ostale družbeno-politične organizacije in društva.

Med ostalim so mladinci na seminarju poudarili, da mladinski aktivni niso bili v bodoče slabše vrednoteni kot druge družbeno-politične organizacije. Veliko besed je bilo izrečenih glede zaposlovanja mladine, govorili so o delu šolskih aktivov in drugim.

Mladinci so se zavzeli za povečanje šolskih aktivov. Menili so, da bodo morale šole več storiti v tem pogledu in uspešneje pripravljati pionirje za sprejem v mladinske vrste. Zato naj bi se po njihovem mnenju v delo mladinskih aktivov vključilo več mlajših učiteljev. Ti bi bili mladinskim aktivom v vsestransko korist.

Na mladince bi vplivali vzgojno, razjasnili bi jim številna nejasna vprašanja, mladino bi idejno-politično vzgajali in jo usposabljali za samostojno življenje.

Na seminarju so se mladinci seznanili z administrativnim in blagajniškim poslovanjem. Obveljalo je splošno mnenje, da ni dovolj, če nekatere šole skrbijo samo za izvajanje učnega programa, ki daje učencem splošno izobrazbo. Idejnost pouka naj bo poglavitna naloga učitelja.

Na ormoškem območju se mladina predvsem uveljavlja v družbeno-zabavnem življenju. Več skrbi pa bo morala posvetiti organiziranemu idejno-političnemu delovanju mladinskih organizacij. Posebno skrb in izdatno pomoč bo treba nuditi nekaterim zakotnim našim mladinskim aktivom, ki nimajo ustreznih pogojev za pospešeno mladinsko delo. Mladina se mora idejno izobraževati in se usposobiti za politično dorasle in enakovredne občane naše družbe.

V ORMOŽU KONČAN DVOMESEČNI TEČAJ ZA KOOPERANTE

Tečaj je uspešno končalo 18 slušateljev. Namen tečaja je bil v celoti dosežen. Tečajniki so se teoretično in praktično seznanili s strokovnim znanjem o sodobnem kmetovanju.

Kmetijska zadruga Ormož je pripravila dvomesečni tečaj o sodelovanju za zasebne kmetovalce. Prejšnjo sredo je bil tečaj končan in je bil izredna prilika za kooperante, predvsem pa za njihove otroke, ki so se odločili za kmetovanje. To je bila prva pomembnejša oblika izobraževanja zasebnih kmetovalcev na območju občine Ormož. Namen tečaja je bil jasen in je bil v celoti dosežen. Na tečaju so si slušatelji poglobili znanje in se podrobno seznanili z novimi načeli gospodarjenja v zasebni in družbeni proizvodnji.

150-urni tečaj je omogočil, da so se tečajniki seznanili z lastnostmi in obdelavo zemlje, spoznali so umetna gnojila in zaščitna sredstva in se seznanili z njihovo uporabo. Obsežen strojni park zadruga je tečajnikom omogočil, da so se seznanili s kmetijskimi stroji. Tečajniki so poslušali predavanja iz živiloreje, poljedelstva, sadjarstva in vinogradništva. Na tečaju so se med ostalim tudi seznanili s problemi kmetijske proizvodnje, z varstvom rastlin, s higieno živine in z drugim. V programu tečaja je bil poudarek na živinoreji (govorednji, svinjereji in perutninarstvu). Spoznali so pasme govedi, seznanili so se z rejo plemenite živine in živine v pitanju, krmlili in pitanju, s higieno živine in z drugim.

Tečaj je nudil tečajnikom zaključeno praktično in teoretično znanje iz kmetijstva. Da bi bilo tudi zasebno kmetovanje uspešnejše in da bi zasebni kmetovalci pridelali več tržnih viškov, jim je treba dati več strokovnega in družbeno-političnega znanja. Hiter vsestranski gospodarski in družbeno-politični razvoj zahteva več znanja od slehernega občana, saj je samo strokovno usposobljen in politično dorasel proizvajalec lahko dober gospodar. Obvladati gospodarske proble-

me, se pravi jih pravilno razumeti in rešiti. To pa ni tako lahko, saj to zahteva precej strokovnega znanja in praktičnih izkušenj.

Moj bratec

Doma sem v Zgornji Pristavi. Imam sestro in brata. Moj bratec je še majhen. Star je štiri leta. Najraje se igra v kuhinji. Z bratcem sva se pozimi sankala. Mojemu bratu je ime Marjan. Zelo je vesel, kadar mu zvečer čitam pravljice. Najraje ima sestrico Kristino. Včasih bi rad šel z menoj v šolo, a mu tega ne dovolim, ker je še premajhen. Zelo je vesel, kadar mu mama prinese iz trgovine čokolado ali bombone. Brata imam zelo rad.

Janko Muzek, II. razred osnov. šole Sela pri Ptuj

Moja pot v šolo

V šolo hodim zelo rad. Moja pot v šolo je zelo dolga. Doma sem v Zgornji Pristavi. Moja pot v šolo me vodi skozi gozd. Spomladi in poleti je zelo lepo hoditi po gozdu v šolo. Malo teže hodim v šolo pozimi, ker je sneg. Učenci si sami naredimo gaz. Po poti v šolo se s sošolci rad pogram. Večkrat opazujemo razne živali po gozdu. Rad poslušam tudi prelepe petje ptic. Ptčki me vsak dan po poti v šolo in iz šole razveselijo.

V šoli se moram nato pridno učiti in poslušati tovarišice.

Edo Zaranšek, učenec II. r. osn. šole Sela pri Ptuj

Ko sem bila majhna

Prav dobro se spominjam, da sem se zelo rada zdravila in vode. Seveda, saj sem bila stara

TEČAJ PRVE POMOČI V IVANJKOVCIH

Osnovna organizacija RK v Ivanjkoveh je priredila 20-urni tečaj prve pomoči, ki ga je obiskovalo 22 tečajnic. Vodila ga je medicinska sestra Veronika Luknar.

Tečajnice so se seznanile z vsem, kar je treba vedeti, ko je treba nuditi prvo pomoč ob nesrečah in nezgodah.

HAJDINA

Povezanost med starši in šolo tudi v bodoče

V soboto, 26. februarja 1966, se je končal v osnovni šoli na Hajdini pri Ptuj poldrugomesečni kuharski tečaj, ki ga je obiskovalo 16 deklet in žena iz Hajdine, Slovenje vasi in Skobre. To je bil tudi zadnji praktični tečaj kuhanja na tej šoli, ki jih je vodila kuharica v šolski kuhinji Edita Petelinšek.

Ob koncu tečaja so se zbrali v šoli poleg tečajnic tudi njihovi starši, ki so prispevali sredstva za tečaj. Dekleta so povabila na zaključek šolskega upravitelja Rajka Iglarja in njegovo ženo, učiteljico Jožico Iglarjevo.

Tečajnica Marija Gajzerjeva se je v nagovoru zahvalila hajdinski šoli za trud z njimi kot z učenci, da so šli v nadaljnje šole in v življenje s primernim znanjem, in za razumevanje, da so se bivele učence dalje izobraževale v tečajih v tej šoli. Posebej se je zahvalila Rajku Iglarju kot upravitelju in njegovi ženi Jožici za 14-letno marljivo in vestno delo na tej šoli, iz katere odideta letos v pokoj in se preselita v Mežico. Zelela jima je najboljše tudi v pokoj. Tudi Editi Petelinškovi se je zahvalila v imenu vseh tečajnic za vso po-

žrtvovalnost ob vseh tečajih ter za 12-letno delo v šolski kuhinji na Hajdini. Zelela je, da bi ji upokojska leta mirno in dolgo potekala. Vsem trem so pripravila dekleta presenečenje s spominskimi darili, zlasti pa z nageljkci.

Šolsko območje Hajdina slovi kot večina šolskih območij v ptujski občini po tesni povezavi z učiteljstvom, zato je bila tudi ta nepričakovana slovesnost ob koncu tečaja prav prisrčna. Upravitelj Rajko Iglar se je tečajnicam in navzočim staršem zelo zahvalil za to pozornost in želi, da bi ostala enaka povezanost med starši in šolo tudi v bodoče.

Ta večer je bil zelo prijeten zlasti za mlajše udeležence, ki so s pesmijo in plesom dali duška veselju, da so se zopet sešli v šoli, na katero jih vežejo mnogi najlepši spomini.

V. J.

Naročajte
Tednik

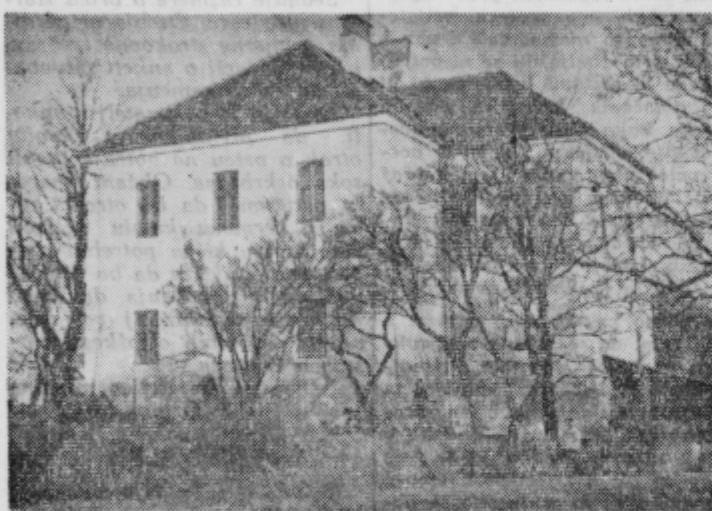
Zato so se tečajniki v dvomesečnem obdobju tudi praktično usposabljali in s tako prakso bodo nadaljevali. Po končanem tečaju se bodo zbrali in cepili sadno drevje, praktično se bodo seznanili z vplivom agrotehničnih in agrokemičnih sredstev na rastlinsko proizvodnjo ter drugim.

Take in podobne tečaje za kmetijske proizvajalce bo treba uvajati tudi v bodoče. Tečaji bi naj bili prilagojeni specializaciji, potrebam in težnjam posameznim kmetovalcem. Tako bi na

primer kmetovalci iz hribovitih območij obiskovali tečaj za živiloreje, kmetovalci iz ravninskih predelov tečaj za poljedelstvo in kmetovalci iz vinorodnih območij pa tečaj za vinogradništvo in podobno. Specializacija proizvodnje pomeni precejšen korak naprej v razvoju gospodarske dejavnosti. Težnja našega gospodarskega razvoja je specializirano proizvajati, saj so pri taki proizvodnji izdelki ali pridelki cenejši in kakovostnejši od razdrobljenega in nespecializiranega pridelovanja.

D. R.

Lepa šola na Runču

Osnovna šola Runč je znana kot »visoka šola«. Zgrajena je bila v 19. stoletju na najvišjem hribu na Runču. Okrog šole se razprostirajo blaga pobočja Slovenskih gor, zasajena z vinsko trto in s sadovnjaki, severna pobočja pa so predvsem poraščena z gozdovi in s pašniki. Prijazen kraj Runč nas z vidnicami in nekaterimi še skromnimi domačijami spominja na preteklost. V tem kraju živijo dobri ljudje in so potniku vedno pripravljeni ponuditi kozarec pristnega vina. Pokramljujejo radi z mimoidočimi in se pritožijo nad svojimi težavami.

Življenje na Runču je pač takšno kot drugod. Težje je le, ker je Runč 10 kilometrov oddaljen od Ormoža in je težje najti zaposlitev. Mnogo tamkajšnjih prebivalcev je zaposlenih v Mariboru, Ptuj, Ljubljani in drugod. »Za delavne ljudi je dovolj dela in jela.« Starejši ljudje kmetujejo na svojih domačijah, nekateri sinovi in hčere pa so se zaposlili v mestih in industrijskih centrih. Takšno je sodobno življenje, ki zahteva boljše življenjske pogoje na osnovi večje produktivnosti dela. Tudi tamkajšnji prebivalci izboljšujejo kmetijsko proizvodnjo, uvažajo nove boljše sorte pšenice, ponekod obnavljajo žične nasade, upoštevajo agrotehniko in agrokemiko v kmetijstvu. Toda to še ne povsod in ne dovolj in ne pravočasno. V hribovitih področjih je najbolj donosna živiloreja. Pridelovanje krmnih rastlin je povezano z manjšimi stroški, cena mesa pa je zanimiva za proizvajalce.

Na Runču je petrazredna osnovna šola, ki jo obiskuje 140 otrok. V šoli poučujejo štiri učitelji. Letos bo na Runču zgrajen dvojček za učitelje. Tako bo rešen njihov stanovanjski problem.

Branko Draganić

Varaždinci so šaljivci

Varaždin je bil v drugi polovici prejšnjega stoletja malo podeželsko mesto, ki so ga plemiči in premožni meščani radi imenovali dolgočasno provincijsko gnezdo. Življenje, ki se je za brezdelne le preleno vleklo naprej, je bilo treba razgibati. Za to so poskrbeli ljudje, ki o njih se danes pripovedujejo šaljive zgodbe in anekdote.

Naj vam predstavim šaljivca Dragutina Antoleka-Oreška. O njem je znano, da je bil tudi zaslužen politični in kulturni delavec. Svoje politične in svetovno-nazorske nasprotnike je ob vsaki priložnosti napadal in jih smešil. Zlasti je bil gorak varaždinskih fratrov.

Nekega dne je sedel Dragutin Antolek-Orešek v gostilni »Pri slonu« v ulici Na dugom koncu, kakor se je takrat imenovala (danes ulica maršala Tita). Z njim je bil tudi njegov sluga Janez, štajerski Slovenec. V gostilno je prišel tudi neki čakovski frater. Antolek ga povabi k svoji mizi in ga začne gostiti z jedačo in pijačo. Zlasti s pijačo. Antolek je fratra, pa tudi svojega sluga tako opil, da sta bila oba, kakor se pravi, na mrtvo pijana. Zda je Antolek izvedel svoj načrt. Sluga Janeza obleče v fratrovo haljo, fratra pa v Janezovo obleko. »Sluga« pusti v gostilni, »fratra« (Janeza) pa odpelje v samostan. S kočijažev pomočjo ga odnese k samostanskim vratom in pozvoni. V tiho samostanskega hodnika se rezko razleže glas zvonca in prebudi vratarja. Še ves dremav odpre vrata in zagleda Dragutina Antoleka-Oreška, kako drži pijanega fratra. Antolek izroči fratra vratarju rekoč: »Tu ga imate. Kot solidnega varaždinskega meščana me je sram, da moram v pozni noči pobirati po mestu pijane služabnike božje. To sem napravil zato, da se izognem javni sramoti.« Ne da bi čakal na odgovor, sede v kočijo in se zadovoljen odpelje domov.

Vratar, kaj bi drugega, odvede pijanca v sobo za tuje in ga položi v posteljo. Drugo jutro je vratar obvestil o nočnem dogodku gvardijana in povedal, da frater še zmeraj odpre vrata in zagleda Dragutina Antoleka-Oreška, kako drži pijanega fratra. Antolek izroči fratra vratarju rekoč: »Tu ga imate. Kot solidnega varaždinskega meščana me je sram, da moram v pozni noči pobirati po mestu pijane služabnike božje. To sem napravil zato, da se izognem javni sramoti.« Ne da bi čakal na odgovor, sede v kočijo in se zadovoljen odpelje domov.

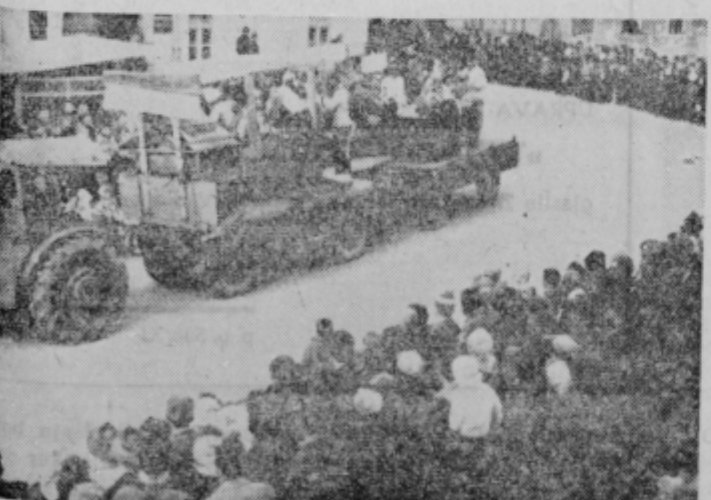
Z ORMOŠKEGA PUSTOVANJA

V prejšnji številki »Tednika« smo že poročali, da je bil v Ormožu 11. pustni karneval, katerega se je udeležilo nad 5.000 gledalcev. Na karnevalu je sodelovalo 25 skupin. Pustni sprevod po Ptujski cesti in Mestnem trgu se je vračal po Vrazovi ulici. Sodelovalo je nad 150 pustnežev. Na čelu sprevoda je bila ormoška godba na pihala.

Petčlanska ocenjevalna komisija je prisodila prvo nagrado pustni skupini »Cukrček«, drugo pa skupini pustnežev iz Loperšic. Slednja je nastopila pod naslovom »Le predi, dekle, predi!« Sodelujočim je bilo razdeljenih 9 denarnih nagrad. Prva nagrada je znašala 40, druga pa 30 tisoč starih dinarjev.

Najbolj zanimiva pustna skupina na karnevalu je bil »Cukrček« iz Velike Nedelje. S svojim programom je prikazal zadnje ostanke toliko pričakovane sladkorne tovarne v Ormožu. Zadnji sprevod je bil uspešno prikazan: za mrtvaškim vozom, na katerem je bila krsta sladkorne tovarne, je stopal duhovnik, za njim pa pevec in ostali pogrebci. Pesem »Oj, cukrček, oj, cukrček, zakaj si nas zapustil« je bila žalostna in je pri gledalcih vzbudila žalostno smeha. Krsto so pogrebci sežgali na Mestnem trgu.

Drugo nagrado so prejeli pustneži iz Loperšic, ki so prikazali domačo obrt predenja na kolovratih in drugih napravah za izdelovanje domačega platna. Žene in dekleta so uprizorile življenje prebivalcev Slovenskih goric pred 100 leti.

sobo za tuje. Neznani frater še vedno spi »spanje pravičnika«. Gvardijan ježno ukaže, naj neznanca prebude. Pošteno so ga stresli, tako da se je končno le zdrnil. Gvardijan ga vpraša, kdo je in kako je prišel v samostan. Prestrašeni »frater«, obdan s služabniki božjimi v haljah, ki se še zmeraj ne more znajti, reče: »Ne zamerite, prečastiti, vprašajte v gostilni »Pri slonu«, ali je sluga Janez tam. Če ga ni tam, potem sem jaz ta Janez, če pa je tam, potem pa res ne vem, kdo pravzaprav sem.«

To ni bila edina šala na račun varaždinskih frančiškanov. Bilo jih je več. Na primer tale: Nekdanji kapetan, zet podbana Rauhca, Josip Stepan Zuvic (podbosti o njegovih šalah opiše kanonik Krčelič), se je nekoč sprehajal s svojo razposajeno družbo mimo frančiškanov. Domislili so se in tudi napravili. Gospodu Blaškocju, bližnjemu sosedu, ukradejo ovna in ga privežejo na vrhovo hišnega zvonca, ki ga lahko še danes vidimo pri samostanskih vratih. Oven začne glasno meketati in se dreti prav po ovnovsko. To se je godilo ravno ob času, ko so fratri na cerkvenem koru opravljali večerne molitve. Samostanski vratar zasliši nenavadne glasove, pohiti k vratom in oprežno pogleda skozi linco. Njegova praznoverska domisljija je zagledala črnega, rogatega vraga, ki si je, seveda, nadel ovno podobno. To njegovo misel je še bolj pookrepil Zuvicov glas izza vogala: »Vrag sem in bi rad dobil pri vas prenočišče.« Vratar se urno popne na kor in pove gvardijanu, da je pri vratih vrag, ki zahteva

v samostanu prenočišče. Razburjenje se polasti fratrov. Nekateri odhite v zakristijo po blagoslovljeno vodo, da bi z njo odgnali vraga, drugi skušajo z gorečo molitvijo odvrniti skušnjavca.

Zda pa je posegel v našo povest še samostanski sodar. Ta se je bil prejšnji večer pošteno »nakresal«. Se zmeraj omotičen zasliši nenavadni hrup, vstane in, misleč, da vratar ne čuje zvonjenja, pohiti k vratom, jih odpre in zagleda ovna, privezanega za hišni zvonec. Misli, je pač, da se je oven slučajno zapletel na vrhlo, pa ga je hotel odvezati. Ker je bila tema, se mu to ni takoj posrečilo. Med tem pa so že prišli fratri s prižganimi svečami in blagoslovljeno vodo. Sodar je prepoznal samostanskega lektorja filozofije, pa ga prestrašeno vpraša, kaj naj vse to pomeni. Zda so tudi fratri spoznali svojega sodarja. Začeli so ga kregati kot kajlica nočnega miru. V soju sveč so se približali ovnu. Zda se je sodarju le posrečilo, da je ovna odvezal. Fratri so si oddahnili. Videli so, da oven pravzaprav ni vrag, ampak čisto navaden kostrun.

Zuvic, ki je s svojo družbo to nočno dogodivščino spjel, in ki je izza vogala opazoval dogajanje, je med tem že odšel.

Frančiškani so drugi dan ovna zaklali in ga spekli koscem, ki so kosili frančiškanske travnike. Sosed Blaškocji je za ovna zahteval odškodnino. Dobil jo je: tri zlatnike. Zuvic in njegova družba, ki so jih morali plačati, jih niso pogrešali. Zato pa je nekdanje »provincijsko gnezdo« Varaždin še dolgo govorilo o tem dogodku.

V. K.

Izpred sodišča

V ENEM DNEVU – ŠTIRI KAZNIVA DEJANJA

Na zatožno klop mariborskega Okrožnega sodišča je sedel pretekli teden 22-letni Viljem Fidler, vodni instalater iz Ptuj, ki je 19. oktobra lani zagrešil v dvanajstih urah kar štiri kazniva dejanja.

V dopoldanskem času tega dne je obtožen v družbi z nekim mladoletnikom ukradel iz

blagajne v ptujski cerkvi 4000 starih dinarjev in nekaj šilingerov. Istega popoldne, ko je hotel v trgovini Perilo menjati drobiž za bankovce, je mimogrede sunil še škaflo z nylon srajco ter jo potisnil pod pulover, vendar ga je poslovođa pravčasno zasačil pri nepoštenem dejanju. Potem, ko so ga na postaji milice zaslišali in spustili, se je napil, okrog 23. ure pa je razbil izložbo neke druge trgovine ter ukradel iz nje bundo. Miličniku, ki ga je hotel prijeti, je najprej ušel, vendar ga je nato dobil v roke drugi, kateremu se je uprl in ga udaril. Med kazenskim postopkom je bilo nadalje ugotovljeno, da je obtoženec že leta 1964, ko je še bil na Jesenicah, odnesel iz neke trgovine transistor, v vrednosti 31.100 dinarjev, septembra lanske leto pa je v gostilni pri Roziki v Ptuj ukradel 25 gramofonskih plošč.

Tako je bil Viljem Fidler obsojen za dve vlomni in tri navadne tatvine ter za kazensko dejanje preprečitve uradnega dejanja miličniku, za kar ga je okrožno sodišče obsodilo na 1 leto in 2 meseca zapor.

L.

LOVSKA DRUŽINA SREDIŠČE DOBRO GOSPODARI

Lovišče lovske družine Središče je bilo ustanovljeno pred 20 leti. Obsega katastralno občino Središče, Grabe, Obrež, Salovci in Godeninci, skupno 3242 ha površin in od tega je 2963 ha lovni. Je delno valovito, nekoliko nagnjeno proti jugu in zemlja je peščeno humozna. Vodne razmere lovišča so povoljne, le južni del ogroža Drava s poplavam.

V lovnem letu 1964/65 je imela lovska družina 2.008.314 starih dinarjev dohodka. Lovska družina ima lovski dom, ki jim služi za sestajanje. Precejšnjo skrb družina posveča lovnemu

turizmu. Za lovni turizem so predvideli lani 25 % odstrela divjadi.

Srtnjadi imajo v lovišču dovolj, primanjkuje pa zajcev. Število zajcev bodo povečali s 30 uvoženimi zajci, ki jih bodo izpustili v lovišče. Bogato je lovišče v normalnih letinah s fazani. Jerebica je v lovišču zelo slabo zastopana in že vrsto let ne dosega bonitiranega stalaža.

V lovišču imajo 42 krmilnic za krmiljenje pernatih divjadi, 3 visoke preže za odstrel srtnadi, inkubator in 5 zabojev za valjenje s kockljami.

Iz lovišča bo treba letos iztrebiti lisice

Na območju ptujске občine gospodarijo z lovišču lovske družine Cirkovce, Cirkulane, Dravinja — Majšperk, Desternik, »Jože Lacko« Ptuj, Jursinci, Kidričevo, Leskovec, Podlehnik, Ptuj, Stoperc, »Spodnje Ptujsko polje« — Sobotinci, Trnovska vas, Zavrč in Zetale, na manjših površinah naše občine pa tudi lovski družini s sedežem izven občine Ptuj, in sicer Bresnica in Starše.

Po ocenitvi teh družin je bilo lani spomladi v njihovih loviščih vsaj 1193 srnjakov in 802, 2695 zajcev, 539 fazanov in 72 jerebici. K stanju po lanskem odstrelu bodo letos vložile v lovišča

vsaj 75 zajcev, 1000 fazanov in 610 jerebic. Za osvežitev krvi fazanov nameravajo letos nabaviti 2000 fazanjih jajc.

Z lovnim turizmom bodo pridobile lovske družine nekaj deviznih sredstev, ki jih bodo uporabile, kot predvidevajo po svojih lovsko-gospodarskih načrtih.

Na priporočilo prizadeti krajev bodo začeli od letošnjega leta v poletnih mesecih lovske družine vsaj enkrat mesečno organizirale lov na lisice, ki so se zlasti v Slovenskih goricah zelo razmnožile in povzročajo takojšnjo prebivalstvu občutno škodo.

Vse o kavi

Kava je, kot čaj, priljubljena pijača. Domovina kave je Afrika. Sedaj jo gojijo v mnogih deželah: v Braziliji, Kolumbiji, Indiji — torej povsod tam, kjer so za to ugodni klimatski pogoji.

Na tržišču ima vsaka vrsta kave naziv dežele, kjer jo pridelujejo. Najbolj razširjene vrste kave so jemenska, brazilska, kolumbijska, gvatemalska in indijska. Najboljša vrsta je vseakor jemenska — MOKKO, ki ima prijeten okus in aromo. Karakteristična lastnost te kave je izrazit vinski vonj in visoka kislost, kar daje kavi posebno vrednost.

Od brazilskih vrst kave je najbolj razširjena vrsta santos. Čeprav je po svoji kakovosti manj vredna kot mokko, sodi med visoko kakovostne kave, posebno podvrsta burbosantos z lepim okusom in aromo. Na evropskih tržiščih skoraj v celoti nadomestja mokko, ki jo proizvajajo le v zelo majhnih količinah.

Kolumbijska in gvatemalska kava ima prijeten okus in aromo. Navadno mešajo različne vrste kave, da bi potem imela mešanica boljši okus in aromo.

Kava je, ko dozori, jagoda rdeče barve. V sladkem mehkem delu jagode sta dve semeni — kavini zrna. Surova kavina zrna so navadno rumene ali zeleno-sive barve. Težko jih je mleti in slabo vpijajo vodo. Iz takšnih surovih zrn ni mogoče skuhati kave. Iskane lastnosti pa dobijo kavina zrna s praženjem. V tem

procesu izgubi kava precej vode, zrna pa se povečajo za 30 do 50 odstotkov in postanejo za približno 18 % lažja. Med praženjem zrna nastajajo v njih snovi, ki dajejo kavi posebne lastnosti.

Hlapljive aromatične snovi vsebujejo furfural in furfuralol, alkohol, aceton in oksiaceton, piridin, fenol in druge snovi. Pražena kava izgublja svoje dobre lastnosti, zato jo pražijo neposredno pred transportom v trgovsko mrežo ter jo hranijo v steklenih ali porcelanastih posodah. Kavo pražijo v posebnih aparatih, kjer jo mešajo s pomočjo gubljenih bobnov in grejejo z vročim zrakom.

Gospodinj je pražijo kavo tudi doma. Surovo kavo pristavijo v posodi največ 3 cm na debelo ter jo na sorazmerno nizki temperaturi pražijo tako, da jo neprestano mešajo. Ko so zrna enakomerno rjave barve, jih je treba zelo hitro ohladiti.

Tonične lastnosti imata v glavnem dve sestavini: kofein in klorogenova kislina. Cistega kofeina v kavinih zrnih ni veliko, več ga je vezanega v spojinah s klorogenovim kalijem. Da bi imela kava tonične lastnosti, mora vsebovati 0,1 do 0,2 grama kofeina. Če zakuhamo žličko kave v kozarcu vode, bo pijača ustrezala tej zahtevi. Večja količina kave v isti količini vode pa je zelo škodljiva. Upoštevati je treba, da ne sme

biti v skodelici kave več kot 0,3 grame kofeina.

Da bi skuhal bolj aromatično in močno kavo, je treba pravilno ravhati. Predvsem je dobro imeti mrežico, v katero se vsuje potrebna količina zmlete kave. Takoj po tem, ko začne kava vreti, jo odstavimo, pijemo pa šele po 5 ali 6 minutah.

Zahvaljujoč toničnim lastnostim in okusu je kava priljubljena pijača v vseh delih sveta. S tem, da deluje na centralni živčni sistem, posebno pa na možgansko skorjo, povečuje intelektualno zmogljivost in odpravlja utrujenost, stimulira srčno akcijo. Kava bistveno vpliva na organe, ker pospešuje izločanje sokov in s tem prebavo. Ne bi smeli pozabljati, da dosežejo pozitiven učinek kave le v primeru, če jo uživamo v zelo zmernih količinah. Ker deluje kava stimulativno le 1 do 3 ure, hočejo ljudje podaljšati ta čas s tem, da pijejo kavo večkrat na dan. Tako pa se lahko pri popolnoma zdravih ljudeh pojavijo hitrejši utrip srca, prevelika razburjenost in pomanjkanje spanca.

Ne premočno kavo z mlekom pa lahko pije tudi bolnik. S tem seveda ni rečeno, da lahko pijejo kavo srčni bolniki, ali arteriosklerotiki. Kave ne smejo piti tudi bolniki s čirami na želodcu ali z rano na dvanajsterniku ter ljudje z bolnimi ledvicami ali jetri.

MP

FOTO ZAPISEK

Nepotrebna kovačnica v Savcih

Prijazna vasica Savci je oddaljena od Tomaža tri kilometre. V Savcih je pomembno križišče cest. To kaže tudi kažipot na sliki. Domačini in mimoidoči mislijo, da bi bilo potrebno odstraniti dotrajano kovačnico v Savcih, ki je zaradi slabega zunanega videza kamen spotike. Ta kovačnica je vrsto let služila namenu in so jo takrat tudi popravljali. Zaradi izumiranja kovaške obrti v občini sedaj kovačnico razjeda zob časa.

Dotrajana kovačnica ponekod nateka, stene razpadajo, lesena konstrukcija se seseda in nekateri leseni elementi so že strohnili. Tako podrtijo je treba odstraniti. Tako bo gasilski dom (na sliki za kovačnico) dobil lepši videz.

Drugi dogodki

(Nadaljevanje s 1. strani)

nastrojene kroge. Toda s tako rešitvijo se ne strinja desničarska mladina in — prav gotovo — tudi precejšen del armade. Od tod tudi številne demonstracije, ki ne popuščajo, četudi je prizadete skušal pomiriti celo sam odstavljivi Nasutini.

Predsednik Sukarno skuša sedaj, ko sodijo organizatorjem nedavnih priprav za državni prevrat (polkovnik Untung, vodja upora, je te dni priznal, da je osebnost vodil priprave, vendar ni nameraval strmoljaviti predsednika republike, temveč samo preprečiti »generalsko zaroto«, s kompromisi med desnico in levo rešiti, kar se rešiti da. Vendar je vprašanje, če bo desnica s tem zadovoljna.

ZASEDANJE OAD

V Adis Abebi zaseda te dni ministrski svet Organizacije afriških držav (OAD).

Dve vprašanji prevladujeta na njem: prevrat v Gani in vprašanje sankcij proti Južni Rodeziji. O tem, kdo naj predstavlja Gano na zasedanju, se še niso odločili. Dosedanji zunanji minister, ki je spremljal predsednika Nkrumaha na poti v Kitajski, je sicer na zahtevo predsednika odpotoval proti Adis Abebi, nato pa se je »premisli« in se čez London vrnil v Gano ter priznal nove oblasti. Le-te so ga »iz preventivnih razlogov« zaprle.

Državni udari, ki jih spodbuja kolonialistična tujina, seveda zahtevajo od najvišjega organa afriške celine, da se še posebej pozabava z novimi prijemi kolonialističnih sil in najde primerno rešitev. O tem, kakšne narave so desničarski vojaški prevrati, ni nihče v dvomih.

TOKRAT MANJ TOČK DNEVNEGA REDA IN VEČ ČASA ZA DISKUSIJO

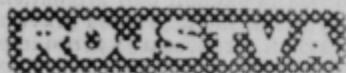
(Nadaljevanje s 3. strani)

napovedane koristi iz novih bremen ali ne in kako si rešitev raznih vprašanj sami predstavljajo. Za stalno zasledovanje vseh vprašanj in sprememb, ki jih sporočajo javnosti časopisi, radio in televizija, je premalo časa, zato občani izgubljajo pregled nad vsemi spremembami in to jih spravlja v slabo voljo. Tako je celo pri odbornikih, zato pa ostajajo volivcem dolžni odgovore. S preveč pristojnostmi nad stvarmi ljudi da se ukvarja tudi občinska uprava, zato pa je težko iznad njih videti večje in važnejše probleme. To potrjuje slaba udeležba na zborih volivcev in še slaba diskusija odbornikov na sejah skupščine.

V. J.

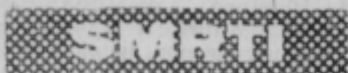
Osebná kronika

ROJSTVA, POROKE IN SMRTI NA OBMOČJU MATIČNEGA URADA PTUJ

Rodile so: Matilda Stepišnik, Zasavci 2 — Marjana; Nežika Lesjak, Hum 5 — deklico; Emilija Majcenovič, Dolane 20/a — Mirana; Angela Solatnik, Pongerce 22 — Stanislava; Silva Lah, Sikole 31 — deklico; Elizabeta Lovrenko, Zabovci 96 — dečka; Angela Pernat, Bezjakova 3 — dečka; Anka Kuštnik, Lovrečan 40 — dečka; Neža Trafela, Ljubstava 27 — Marijo; Silvestra Skuhala, Lukovci 1, Ljutomer — Ireno; Marija Repec, Njiverce 9 — Jožeta; Ve-

ronika Muršič, Lahonci 102 — deklico; Marija Pučko, Vinski vrh 64 — Igorja; Justina Lozinšek, Gruškovje 155 — Branka.

Umrli so: Franc Zerjav, Središče 223, rojen 1918, umrl 22. februarja 1966; Kristina Petrovič, Zlatoličje 34, rojena 1912, umrla 26. februarja 1966; Terezija Majcefovič, Gradišča 149, rojena 1896, umrla 26. februarja 1966; Jakob Gačar, Jadranska 3, rojen 1889, umrl 26. februarja 1966.

ZAHVALA

Ob tragični izgubi, ki nas je zadela s smrtjo naše nepozabne Marte, nam je izrazilo sožalje, pokojnici pa poklonilo v slovo vence in cvetje ter jo pospremlilo na zadnji pot toliko ljudi, da se nam vsem posamično ni mogoče zahvaliti.

Vsem naj velja na ta način izražena naša najiskrenejša zahvala.

Družini Geč iz Gorišnice in Štabuc iz Bratonečic

Dobri mami LIZIKI MIHELAC iz Trzca in REZIKI MIHELAC iz Ptujja želi ob dnevu žena vse najboljše

Franci Mihelač, Vp 5699-3, Mostar

Ptuj — prehod čez progo pred 15 leti

Ptuj — prehod čez progo danes

Humor

KJE SO KORDILJERE?

— Ata, kje so Kordiljere?
— Vprašaj mamo, ker ona vedno prestavlja vse reči!

TREBA JE HITITI

Lastnik malega vrta z vso nagljo barva ograjo.

— Zakaj tako hiti? — ga vpraša sosed.

— Imam malo barve, pa bi rad prej končal, ko bo je zmanjkalo

VSE OB SVOJEM CASU

— Vaš pes je tulil in lajal vso noč.

— Nikar ne skrbite, se bo še čez dan naspal.

TOČEN ČAS?

Bilo je neko soboto ob 12. uri. V zvoniku je zazvonilo. Takoj za tem se je oglasila mestna sirena. Nato nekje še druga. V železniških delavnicah tretja. V Dornavi ali nekje v Markovcih ali okolici, pa celo v Kidričevem, Moškanjcih, Mezgovcih in še iz smeri Desternika, oz. Trnovske vasi je prihajal glas. Vse so naznanjale soboto.

Piskanje siren bi človek rekel, toda trajalo je predolgo. Niti dve sireni nista piskali istočasno in je trajal celoten »koncert« skoraj 8 minut. To pa pomeni, da je v vsakem kraju ob drugem času ura dvanajst. Kako je to le mogoče?

Ali ni mogoče, da bi imel tisti, ki je odgovoren za sireno točen čas? Možnosti za to je pač dovolj! BJ

Danes in jutri

Kino Ptuj

4. in 5. marca t. l. ameriški barvni (cinemascope) film ALAMO, I. del; 6. marca t. l. ameriški barvni (cinemascope) film ALAMO, II. del; 8. in 9. marca t. l. italijansko-francoski film ESTERINA, 9. marca ob 19. uri in 10. marca t. l. francosko-italijanski film PREGREHA IN KREPOST

Kino Ormož

5. in 6. marca t. l. ameriški film PSIHA; 8. in 9. marca t. l. sovjetski film ZIVI POKOPANI.

Kino Središče

5. in 6. marca t. l. jugoslovanski film NE JOCI, PETER!

Kino Gorišnica

6. marca t. l. ameriški barvni (cinemascope) film AVANTURE HUCKLEBERRY FINNA;

Kino Tomaž pri Ormožu

6. marca t. l. ameriški (cinemascope) film KO ZVONIJO ZVONOVI.

LUNINE SPREMENBE IN VREMENSKA NAPOVED

za teden od 6. do 13. marca 1966.

Polna luna bo v ponedeljek, 7. marca, ob 2.46.

Napoved vremena: V prvi polovici tedna bodo verjetno snežne plove. Možna pa je, da bo en dan močno snežilo. Nato bo mrzlo in še nestalno vreme. Alojz Cestnik

GLEDALIŠKA SKUPINA DPD »SVOBODA« PTUJ bo ponovila dramo Arthura Millerja:

LOV NA ČAROVNICE

Predstava bo v petek, 4. marca 1966, ob 19.30 v mestnem gledališču Ptuj.

Predprodaja vstopnic v četrtek, 3. marca, in v petek, 4. marca, od 13. do 17. ure pri gledališki blagajni in uro pred predstavo.

Vabljeni!

Zveza kulturno prosvetnih organizacij Slovenije
Občinski svet Ptuj

Objave in oglasi

PRODAM

PRODAM 3000 kg SENA. Naslov v upravi.

PRODAM DOBRO OHRAJEN KOMBINIRAN OTROSKI VOZICEK. Budina 33, Ptuj.

PRODAM DOBRO OHRAJEN MOPED T-12. Ogled vsak dan od 15. ure dalje. Segula, Podvinci 51-a.

PRODAM KUHINJSKO OPREMO IN KAVC. Naslov v upravi.

53 AROV NJIVE IN TRAVNIKA v bližini hajdinskega pokopališča prodam. Vprašajte Letonja, Mejna cesta 2, Ptuj.

PRODAM 300 kg SENA. Korošec, Zagrebška c. 3, Ptuj.

STAVBENO PARCELO prodam v Dražencih 21.

POHISTVO za dnevno sobo prodam. Odraje, Ormoška 2, Ptuj.

SOBE

ODDAM SOBO. Prešernova 25, Ptuj.

OPREMLJENO SOBO in hrano nudim ženski za par ur dnevne pomoči v gospodinjstvu. Naslov v upravi.

SLUŽBE

Kmetijski kombinat, Ptuj, razpisuje prosti delovni mesti DVEH TRAKTORISTOV za delovno enoto Starše. Prijave poslati na naslov: Kmetijski kombinat, Ptuj — delovna enota Starše, p. Starše. Negativ fotoretušerko, retušerja in fotolaborantko sprejem. Ponudbe pod »Stalna zaposlitev«.

RAZNO

ISCEM GOSPODINJSKO POMOCNICO. Vprašajte od 15. ure dalje. Inž. Gnilšek, Ljutomerska cesta 20 d, Ptuj.

TRAVNIK ALI NJIVO, 56 arov, pri hajdinski postaji dam v najem. Zagrebška 41, Ptuj.

ZGUBLJENO

25. FEBRUARJA 1966 SEM IZGUBIL na poti Leskovec—Kidričevo aktovko črne barve, ključke in razno drugo orodje in tlačilko za moped. Poštenega najditelja prosim, da najdeno vrne proti nagradi K. O., Leskovec ali LM Videm.

Dopisujte v TEDNIK

Kaj je v Ptuj odveč in česa premalo?

Kupec iz Maribora: »Rad bi imel 10 litrov bučnega olja, če bi ga lahko dobil. Stičal sem, da ga imate samo še v Ptujju!«

Iznajdljiva prodajalka: »Če vam dam samo 1 liter olja, ga boste dobili, izračunano po novem, itak 10-krat preveč; kaj šele, če bi vam ga dala 10 litrov, kot želite!«

Voznik: »Ali je zaprt tudi borski most ali samo cesta iz Stojnc na Borj?«

Cestar: »Ko bo borski most tako vzkipek kot cesta v Stojncih, vas bo zaneslo nekaj dalje kot v občestni jarek!«

Zaposleni: »Tovariš blagajnik, zdaj že drugi nisem dobil nič no-

vih dinarjev, temveč samo stare!«

Blagajnik: »Najprej bi se jih morali naučiti porabiti, potem jih boste šele znali pravilno šteti!«

V inozemstvu zaposleni: »Dragi brat! Ker sem že prihranil nekaj denarjev, mi sporoči, kaj bi najraje imel, da ti bom poslal!«

Odgovor z doma: »Raje bom še počakal, da mi boš poslal kar avtomobil!«

Sodnik za prekrške: »Kdaj se boste vi že enkrat začeli na cesti obnašati, kot se motoristu spodobi?«

Prijavitelji: »Ne morem si pomagati, če pa tudi pri voznikem izpitu vedno padem!«

Dimnikar: »Bom lahko tokrat čistil? In za tri mesece naprej bom lahko kasiral? Saj ni mnogo!«

Stranka: »Veste kaj, najboljšje bo, da se dogovorite z inkasantom za elektriko in vodo, pa pridite vsi naenkrat. Onadva bosta pogledala števec, vi pa dimnik, potem pa bomo najlaže videli, katerega minuta dela je najdražja!«

Telefonski naročnik: »Tovarišica, ali se kaj veselite, da je že v Ptujju za pošto pripravljena avtomatska telefonska centrala?«

Telefonistka: »To morate vprašati kolegico v Dravogradu. Tam jo bodo kmalu preizkusili, ker še v Ptujju slabo kaže, da bi morala tukaj čakati na otvoritev pošte!«

Podjetje za popraviljanje voz Ptuj

razpisuje delovno mesto

ROKOVALCA MATERIALA — SKLADIŠČNIKA

Pogoj: izučen trgovec železninarske stroke. Osební dohodek po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov podjetja.

Kolkovane prošnje vložite na komisijo za delo na razmerja podjetja.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta, najkasneje pa do 15. 3. 1966.

Nujno potrebujemo

TRIŠIVILJE

za šivanje ženske in otroške konfekcije ter perila.

Plača po dogovoru. Interesentke se naj oglasijo na upravi »Panonije«. Ptuj.

GLASBENA SOLA PTUJ sprejme v stalno delovno razmerje

HIŠNICO

za delo hišniških, snažilskih in kurirskih poslov.

Pogoj: zamenjava enosobnega stanovanja, ostalo po dogovoru. Prošnje prinesite osebno v Glasbeno šolo Ptuj do 15. marca 1966.

STROJNE DELAVNICE

PTUJ, RAJŠPOVA 13

razpisujejo prosti delovni mesti

kvalificiranih kovačev

Pogoj: dveletna praksa, odslužen vojaški rok.

3 kvalificirane avtomehanike

1 polničarja — pomožnega delavca

Osební dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Prijave z navedbo dosedanje zaposlitve pošljite do 21. marca t. l. upravi Strojnih delavnic, Ptuj, Rajšpova 13.

Kadrovska komisija pri OBRTNEM GRADBENEM PODJETJU PTUJ

razglašala naslednja prosta delovna mesta:

- 8 kvalificiranih zidarjev,
- 10 nekvalificiranih delavcev.

Osební dohodki po pravilniku podjetja. Nastop službe-takoj.

Prošnje z zdravniškim spričevalom ter dokazili o kvalifikaciji vložite najpozneje do 12. marca t. l. na zgoraj navedeni naslov.

Kandidati morajo imeti odslužen vojaški rok.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega dragega očeta, starega očeta in tasta

JAKOBA GAČARJA

iz Ptujja

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vence in izraženo sožalje ter za spremstvo na njegovi zadnji poti.

Ptuj, 1. marca 1966.

Žalujoči: hčerka Anica, zet Drago, vnuki Zdenko, Robert in Rajko.

NAROČAM TEDNIK »TV 15«

Primek in ime

Naslov stanovanja

Naslovna pošta

Podpis

P. n.

UPRAVA TEDNIKA

»TV 15«

glasilo Zveze združenja borcev NOV Slovenije

Ljubljana

p. p. 598/XI

Tednik »TV 15«, glasilo ZZB NOV Slovenije, je postal članom te organizacije — združenju borcev, voj. vojnih invalidov ter rezervnih oficirjev in podoficirjev — nepogrešljiv tovariš, ker jih medsebojno povezuje ter seznanja z njihovimi problemi, nalogami in pravicami. Po njem radi segajo vsi, ki so jim pri srcu tradicije NOB. »TV 15« je najcenejši tednik v Sloveniji. Letna naročnina znaša samo 15 novih dinarjev.